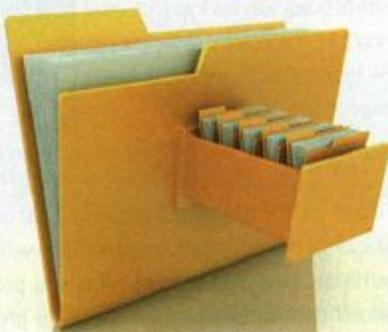

Základní registry klepou na dveře

Již letos by měly být uvedeny do provozu základní registry. Úředníci slibují, že přinesou zásadní kvalitativní skok ve službách státu občanovi.

Měly by to být právě základní registry, které budou v médiích veřejnosti na očích. Tento významný projekt nicméně zcela zastínil nezládnutý přechod na nové softwarové systémy, které spravují výplatu sociálních dávek. Podle informatiků z úřadů práce jde o ukvapený a nepřipravený projekt, navíc jej provází celá řada kontroverzí.

Jednou z nich je zjištění, že subdodavatelem je zde IT Solution, sesterská firma společnosti Vítkovice, a. s., jejíž náměstek Šiška před dvěma lety prodal firmu iDTax, kterou dříve vlastnil spolu s ministrem Drábkem. Zajímavé je i to, na základě jaké smlouvy jsou služby MPSV poskytovány. Ministerstvo na vývoj nových programů totiž nevypsalo veřejnou soutěž. Mluví se také o tom, že předpokládaná částka za nový systém bude podstatně vyšší, než avizovalo ministerstvo. Přitom právě cel-

ková cena projektu byla hlavním argumentem ministra Drábka k odstavení léta dobře fungujícího a prověřeného systému společnosti OKsystem. V tuto chvíli navíc panují obavy, že nové agendy, které (podle mnohých) bez řádného výběrového řízení poskytuje a postupně dodělavá Fujitsu se svými subdodavateli, nebudou ani v březnu spolehlivé a plně funkční.

Těsně před uzávěrkou se nám podařilo získat vyjádření OKsystemu k dotazu, kolik od MPSV vloni za své služby inkasovali a co vlastně bylo předmětem dodávky. „V roce 2011 si MPSV na základě platné rámcové smlouvy objednalo od společnosti OKsystem služby celkem za 395 mil. Kč bez DPH. Z toho necelá polovina byla paušální částkou za roční údržbu, hot line, podporu a správu čtyř komplexních aplikačních systémů. Větší část ceny byla za vývoj na zakázku, licence třetích stran, školení, spotřební materiál a služby archivace dokumentů podle požadavků zákazníka. V rámci vývoje byla zapracována sociální reforma do dvou ze čtyř aplikačních systémů, do státní sociální podpory a sociálních služeb,“ říká Martin Procházka, ředitel společnosti OKsystem, a dodává: „Naše aplikace jsou připravené k okamžitému nasazení, podle aktuální legislativy, pro případ, že by MPSV svoje stanovisko přehodnotilo.“

Děni kolem této kauzy sledujeme a budeme se jí podrobně věnovat v příštím vydání ICT revue.

V loňském roce jste pro prosincovou ICT revui na základě průzkumu týkajícího se lidských zdrojů v IT prohlásil, že díky slabším populačním ročníkům klesne počet studentů VŠ během čtyř let o 27%. Tvrdíte, že tato situace ovlivní zejména IT ve veřejné správě. Proč si toto myslíte?

Pokles absolventů bude zapříčiněn jednak demografickým vývojem a jednak politikou Ministerstva školství. Zatímco ještě v roce 2010 byl v populaci počet devatenáctiletých cca 130 000, v roce 2016 to bude již jen 85 000. Kromě toho MŠMT neustále snižuje směrná čísla pro financování počtu studentů magisterského stupně. Uvážíme-li k tomu, že zájem o matematiku a technické obory mezi studenty neustále klesá, máme z toho smrtící koktejl. Je zcela jisté, že za těchto podmínek nebude mít ČR ani na prostou reprodukci stá-

vajícího stavu IT odborníků. Pro zastavení těchto trendů nutně potřebujeme zvýšit úroveň výuky matematiky na základních a středních školách a zavést školné na vysokých školách. Po zavedení školného se dá předpokládat, že studenti nebudou volit jakýkoliv obor na VŠ, ale ten, který jim zaručí uplatnitelné vzdělání na pracovním trhu a dobrý plat. Mezi tyto obory jistě IT obory patří.

Prof. Jiří Voříšek,

vedoucí katedry informačních technologií,
Vysoká škola ekonomická v Praze.

Základní registry

V Česku stále platí strategie Smart Administration, jejímž prostřednictvím chce vláda zefektivnit fungování veřejné správy a veřejných služeb. „Tato strategie, resp. její výstupy zůstávají hlavními cíli eGovernmentu v ČR. V blízké době budou uvedeny do provozu základní registry, které přinesou zásadní kvalitativní skok ve službách státu občanovi. Po celé zemi funguje již několik tisíc kontaktních míst CzechPoint, kde může kdokoli získat potřebné ověření výpisů, pro něž musel v minulosti obíhat několik různých úřadů, fungují datové schránky a bylo spuštěno vydávání nových občanských průkazů, jejichž elektronická verze (s čipem) ve spojení se základními registry umožní v bu-

doucnu ještě lepší a pohodlnější přístup ke službám státu," říká Jiří Korbel z tiskového odboru Ministerstva vnitra.

Ke spuštění Základních registrů veřejné správy by mělo dojít 1. července 2012, dle zástupců MVČR nehrozí podobný kolaps jako v případě systému výplat sociálních dávek, registry postupně nabíhají ve zkušebním provozu.

Referenční údaj v základním registru bude automaticky považován za správný. Úředníci veřejné správy tak už nebudou získávat údaje z různých zdrojů, ale pouze ze základních registrů, odkud budou přebírány do dalších informačních systémů veřejné správy. Změnu provedenou na jednom úřadě budou mít z registrů dostupnou i ostatní úřady. Úředník ale bude mít přístup jen k těm informacím, které potřebuje k výkonu své činnosti a ke kterým má také zákonné zmocnění.

Šest projektů, čtyři organizace:

Registr obyvatel (správcem bude Ministerstvo vnitra) – aktuální referenční údaje o občanech Česka, cizincích s povolením k pobytu nebo cizincích, kterým byla na území České republiky udělena mezinárodní ochrana formou azylu

Registr práv a povinností (správcem bude Ministerstvo vnitra) – údaje o působnosti orgánů státní moci, právech a povinnostech osob

Registr osob (správcem bude Český statistický úřad) – údaje o právnických osobách, podnikajících fyzických osobách nebo orgánech veřejné moci

Registr územní identifikace, adres a nemovitostí (správcem bude Český úřad zeměměřičský a katastrální) – údaje o základních územních prvcích, např. území států, krajů, obcí nebo částí obcí, parcel či ulic

Informační systém základních registrů (Ministerstvo vnitra) – v jeho rámci budou čtyři základní registry fungovat

Převodník identifikátorů fyzických osob (v gesci ÚOOU) – klíčový projekt pro ochranu osobních údajů v registrech; díky převodníku identifikátorů už nebude možné získat o obyvateli informace prakticky z každého informačního systému veřejné správy pouze se znalostí rodného čísla

Projekty eGovernmentu jsou u nás financovány primárně z evropských fondů, zejména z Integrovaného operačního programu (IOP). „Podíl prostředků z těchto fondů tvoří 85 % v případě tohoto způsobu financování projektů, existují však i projekty financované čistě ze státního rozpočtu," doplňuje Jiří Korbel.

Úřade, můžeš být ještě efektivnější

ICT technologie mohou pomoci zvýšit efektivitu služeb veřejné správy ještě z mnoha různých směrů. Například pomocí dobře postavené business intelligence, která dnes už bývá nejen součástí informačních systémů pro komerční sféru, ale i pro veřejnou správu. „Taková aplikace umožňuje pracovníkům úřadů perfektní práci s informacemi. Pro zvýšení efektivity práce je také velmi důležitá další součást systému – workflow. To umožňuje plynulý a transparentní způsob zpracovávání veškerých úloh, spojených s procesy na úřadech," říká Alan Karlach, ředitel úseku služeb pro velké podniky a veřejnou správu z Asseco Solutions.

Aktuálně je velmi důležitá možnost komunikace právě se základními registry a napojení informačních systémů subjektů veřejné správy na tyto registry. V Asseco například

vyvíjejí tzv. Identity Manager. „Tento nástroj slouží k integraci úřadů, k propojení různých systémů, které jsou využívány na jednom úřadě a pro jejich propojení se základními registry. Pro naše zákazníky z veřejné správy máme připravenou také registraci smluv," dodává Karlach.

Významným dodavatelem technologií pro státní a veřejný sektor je celosvětově „Velká modrá". Petr Heider, obchodní ředitel IBM pro veřejnou správu, vidí pro svoji společnost příležitost v poskytování komplexních služeb systémového integrátora. „IBM nabízí řešení jak na úrovni celostátní ‚infrastruktury‘, jako příklad můžeme zmínit projekt státní pokladny, tak i na úrovni místních samospráv. Jako příklady lze uvést města Karviná, Plzeň, nebo Děčín, která se společně s námi vydala na cestu k tzv. konceptu ‚chytřejších měst‘, kde IT nejenom zefektivňuje fungování úřadů, ale dává i nové možnosti pro komunikaci s občany," říká Petr Heider.

Klíčová role ICT řešení spočívá v efektivním propojení a podpoře vzájemné komunikace státních institucí. „Vezměme si například úřady, které vyplácejí sociální dávky a poskytují sociální služby. Těm je zapotřebí poskytnout možnost komunikovat, sdílet určitá data a mít možnost je také následně analyzovat. Umožníte jim tak například odhalit různé nesrovnalosti, nebude docházet ke zbytečnému duplikování úkonů a procesů a ušetří se veřejné prostředky. Díky inteligentním řešením navíc můžete lépe vyhodnocovat efektivitu realizovaných opatření či účinně předcházet korupci," uzavírá Haider.

Aleš Procházka

Reakce OKsystemu na prohlášení ze strany MPSV

Na brífingu ministra práce a sociálních věcí dne 2. 2. ministr Jaromír Drábek uvedl, že OKsystem jako dosavadní poskytovatel informačních systémů nesplnil své závazky vůči MPSV, konkrétně že doposud nesplnil požadavek na předání dat, který MPSV vzneslo v polovině měsíce listopadu 2011. Dále dne 3. 2. na tiskové konferenci po setkání odborů s vedením MPSV náměstek ministra pro trh práce pan Karel Machotka uvedl: „... návrat k původnímu dodavateli (OKsystem) není možný, a to jak technicky, tak není možný také z toho hlediska, že největší část problému, kterou máme, máme díky

špatné migraci dat, která byla od původního dodavatele, a vrátit se tedy k neserióznímu dodavateli není pro nás řešením."

Důrazně se ohrazujeme proti prohlášení vedoucích představitelů Ministerstva práce a sociálních věcí ČR, ve kterých uvedli, že OKsystem jednak nesplnil své závazky, jednak je neseriózním dodavatelem.

K uvedeným skutečnostem uvádíme: Představitelé MPSV na podzim 2011 opakovaně tvrdili, že se žádná migrace z dosavadních do nově vznikajících agend nebude provádět. Koncem roku 2011 změnili názor a začali zná-

šet požadavky na migraci vybraných dat. Všechny zadané požadavky jsme splnili v dohodnutých termínech, což lze doložit předávacími protokoly. Veškeré své závazky jsme v roce 2011 stejně jako ve všech předchozích letech beze zbytku splnili a MPSV za ně podle uzavřených smluv zaplatilo v plné výši.

Neexistuje tedy žádný důvod k označení společnosti OKsystem za neseriózního dodavatele.

kp

Pozn. red.: Vývoj sporu mezi MPSV a firmou OKsystem sledujeme. Podrobnosti a další vyjádření zainteresovaných stran přineseme v příštím vydání ICT revue.